

Preventionens betydelse för finansieringen av framtidens vård och omsorg

Kristian Bolin

Professor i hälsoekonomi

Bakgrund

- Levnadsvanor som relaterar till hälsa kan förknippas med betydande samhällsekonomiska kostnader
- Exempel: rökning, riskbruk av alkohol, fysisk inaktivitet
- Fysisk inaktivitet i kombination med kostvanor
Övervikt/fetma
- Dessa fyra riskfaktorer är de mest framträdande som samtidigt i princip går att påverka

Studiens upplägg

- Beräkning av hur stora samhällsekonomiska kostnader som de fyra riskfaktorerna orsakar
- Beräkning av samhällsekonomiska kostnadsminskningar som minskningar av riskfaktorernas förekomst leder till
- Beräkning av kostnadseffektiviteten hos de åtgärder (prevention) som genererar minskning av förekomsten

Metod

- Beräkningarna utgår ifrån:
 - Registerinformation avseende hälso- och sjukvårdsutnyttjande, läkemedelsanvändning, sjukskrivningar, förtidspensioner och dödlighet för åren 2011 – 2021
 - Statistik avseende riskfaktorernas förekomst
 - Relativa risker för sjukdom som respektive riskfaktor medför

Metod

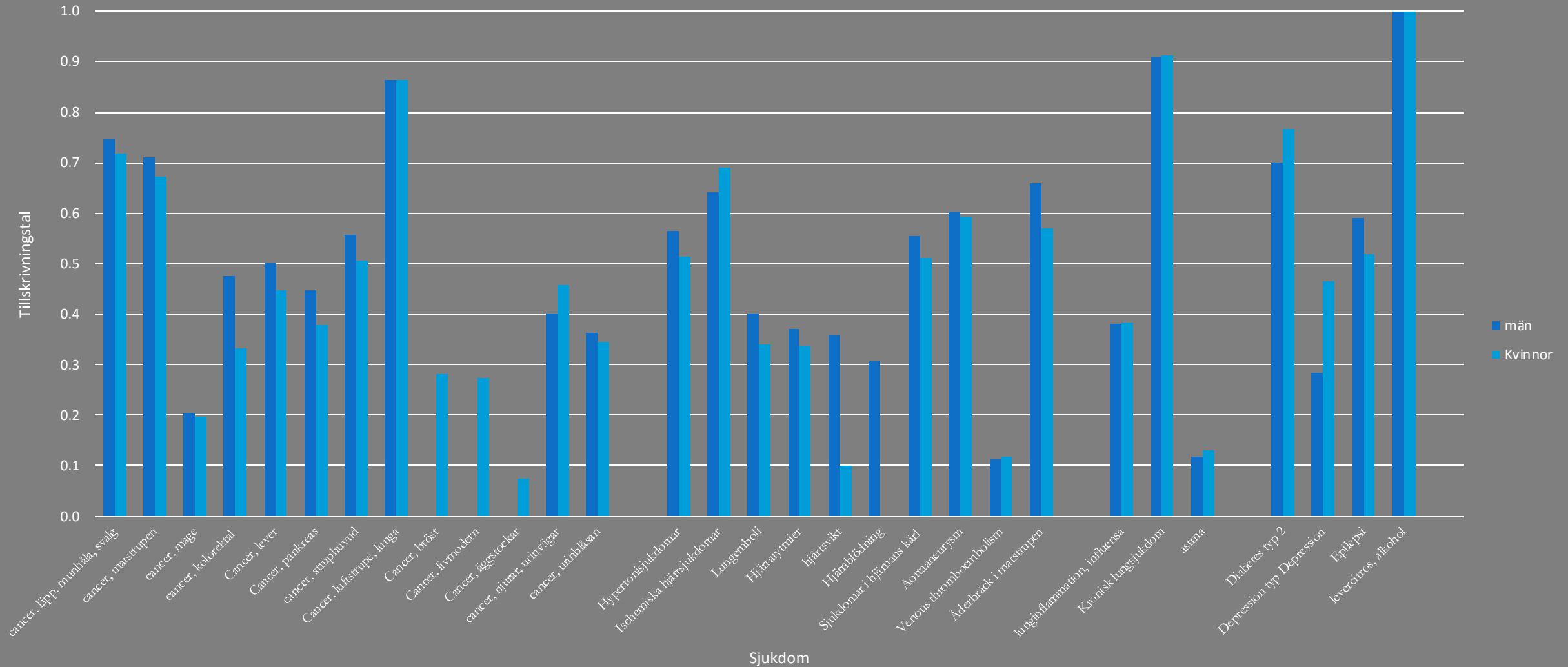
- Epidemiologiska metoder för att tillskriva respektive riskfaktor andelar av observerad sjuklighet
- Metodologiska problem?

Metod

- De samhällsekonomiska effekterna av prevention beräknas kontrafaktiskt för perioden 2011 – 2021
- Beräkningarna tar hänsyn till en successiv minskning av sjukdomsrisker

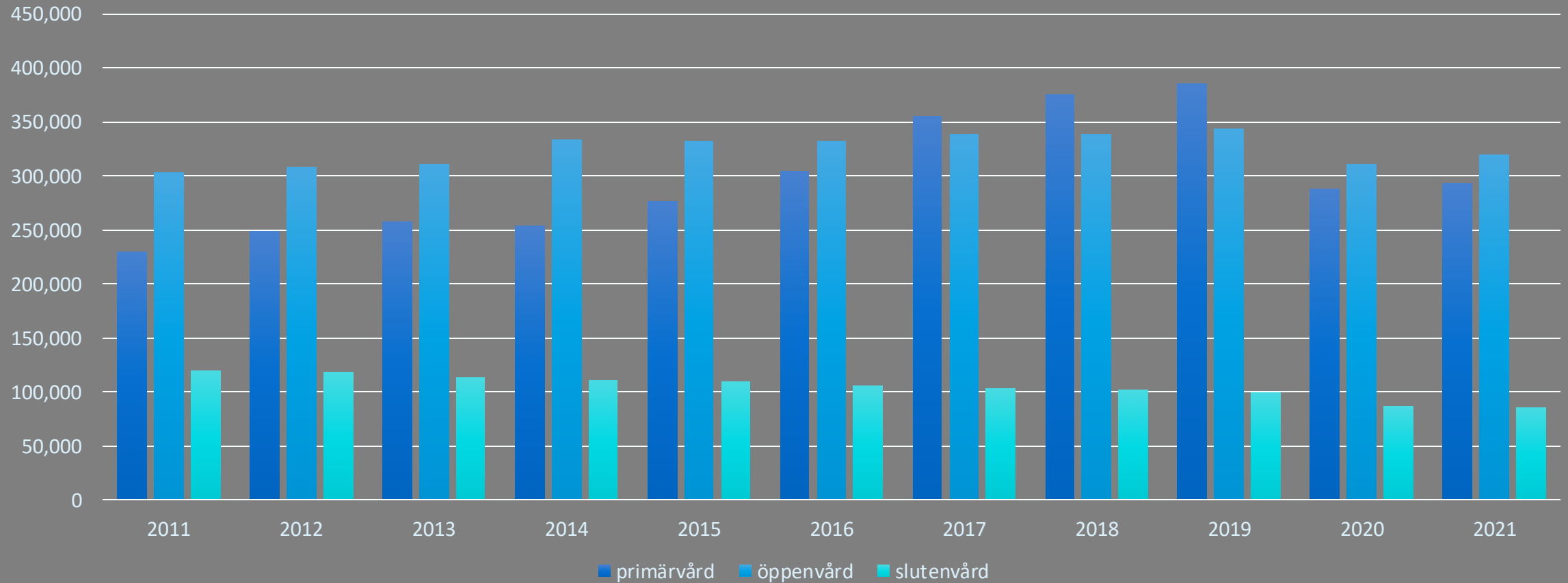
Resultat

Figur 3. Epidemiologiska tillskrivningstal för alla de i studien inkluderade riskfaktorerna. Källa: egna beräkningar samt Kreuger at al. (2014) och Verhaeghe et al (2017)

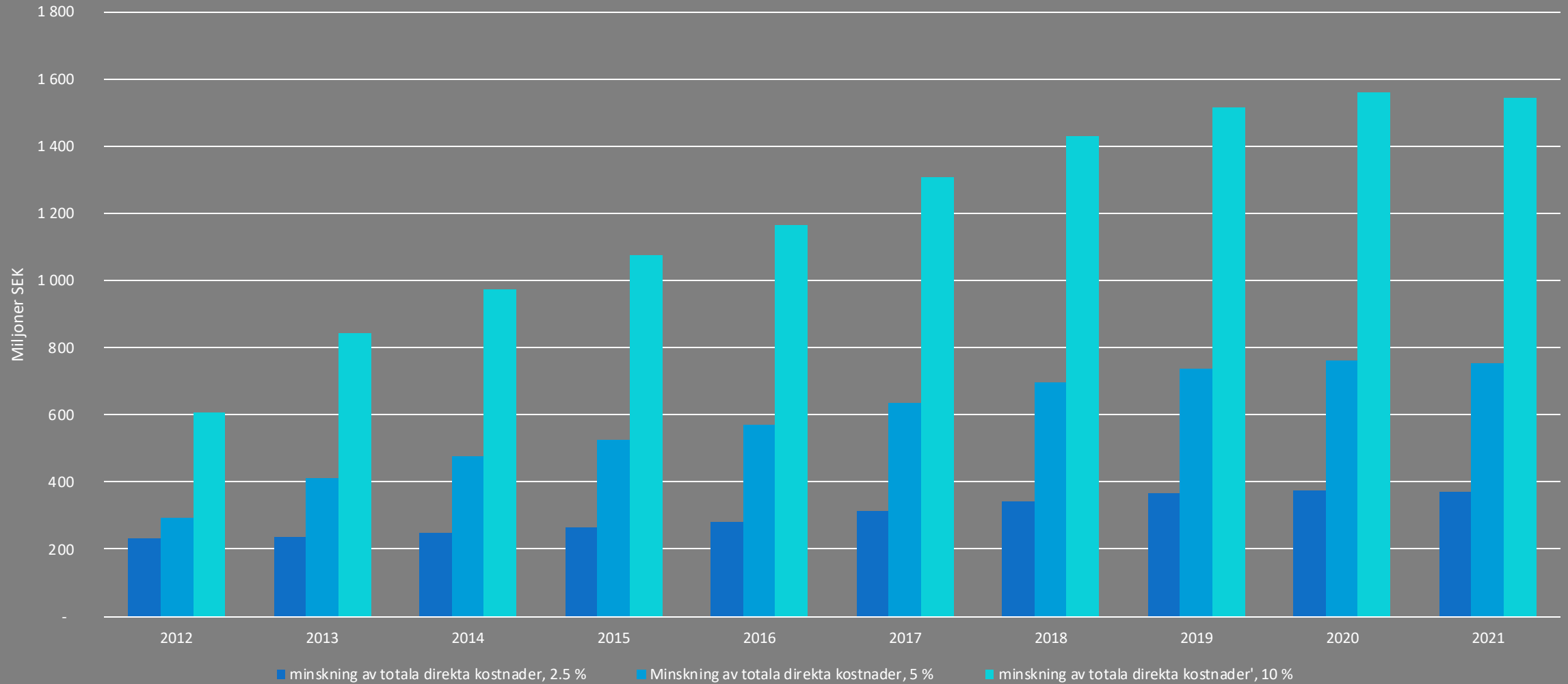
Resultat

**Figur 4. Antal vårdtillfällen som kan tillskrivas riskfaktorerna
(primärvårdstillfällen i 10-tal)**

Resultat

Figur 10. Totala direkta kostnadsminskningar per scenario: 2,5, 5 respektive 10 % minskning av förekomsten av riskfaktorerna

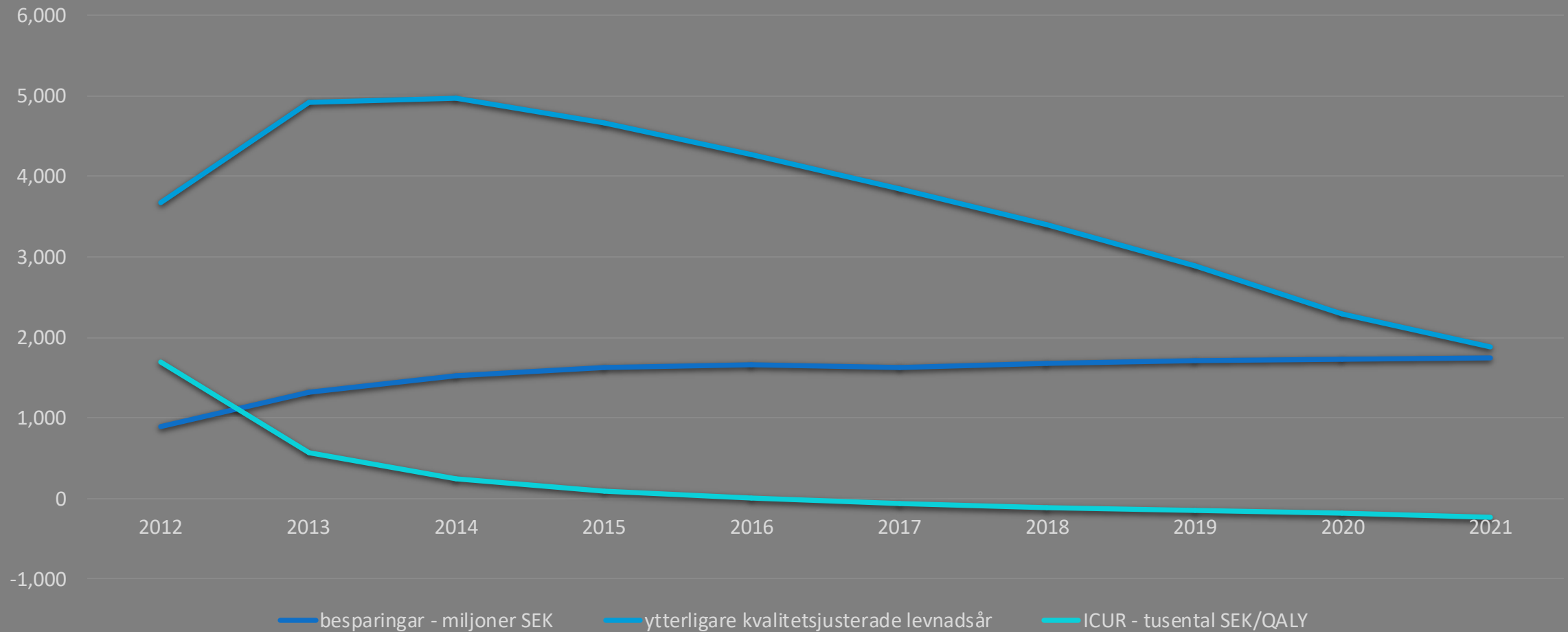
Resultat

Figur 11. Totala produktivitetsvinster, per scenario: 2.5, 5, respektive 10 % minskning av förekomsten av riskfaktorerna

Resultat

**Figur 12. Effekter och kostnadseffektivitet - huvudalternativet.
Kostnaden för interventionen uppstår 2012**

Slutsatser

- Åtgärder som förbättrar levnadsvanor är sannolikt kostnadseffektiva
- Osäkerheten då det gäller preventionsåtgärders varaktiga effekt är stor
- Forskning behövs inom området, särskilt avseende långsiktiga effekter av preventionsåtgärder

Slutsatser

- Informationsteknologi är sannolikt underutnyttjat
- Läkemedelsbehandlingar som riktas mot de fyra riskfaktorerna kan vara underutnyttjade
- Beskattningsinstrumentet för att påverka individers val är sannolikt underutnyttjat